

Τοπικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων στον Δήμο Θεσσαλονίκης

«Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων στον Δήμο Θεσσαλονίκης για την περίοδο 2024-2027»

Ιούλιος 2024

Τοπικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων στον Δήμο Θεσσαλονίκης

Το παρόν Σχέδιο Δράσης για την Ένταξη της Ισότητας των Φύλων ορίζει τις προτεραιότητες, τις ενέργειες και τα μέσα που αναλαμβάνει ο Δήμος Θεσσαλονίκης για την περίοδο 2024-2027, προωθώντας, με αυτό τον τρόπο, την επίτευξη της ισότητας. Αποτελεί μια πρώτη προσπάθεια του Δήμου Θεσσαλονίκης να εντάξει και να συμπεριλάβει τόσο στη λειτουργία των υπηρεσιών του, όσο και στην επαφή με τους δημότες και τις δημότισσες τις αρχές της Ισότητας των Φύλων. Στόχος αυτού του Σχεδίου Δράσης είναι να μια πρώτη πιλοτική εφαρμογή, η οποία θα οδηγήσει στη σύνταξη ενός επόμενου πιο εξειδικευμένου Σχεδίου Δράσης. Το παρόν Σχέδιο Δράσης αποτελεί μια δυναμική διαδικασία, η οποία εξελίσσεται και παράλληλα βελτιώνεται, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, με απώτερο στόχο τη δημιουργία μιας κουλτούρας αποδοχής και σεβασμού προς όλους τους ανθρώπους, ανεξαρτήτως φύλου.

Ομάδα έργου

Σύνταξη-Επιμέλεια

Νίκα Δήμητρα, Τμήμα Κοινωνικής Προστασίας, Κέντρο Κοινότητας Δήμου Θεσσαλονίκης

Ντόντη Ευλαμπία, Ειδική Συνεργάτιδα Δημάρχου

Το «Σχέδιο Δράσης για την ένταξη της ισότητας των φύλων στον Δήμο Θεσσαλονίκης» εκπονήθηκε στα πλαίσια λειτουργίας της Δημοτικής Επιτροπής Ισότητας Θεσσαλονίκης 2024.

Τοπικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων στον Δήμο Θεσσαλονίκης

Χαιρετισμός Δημάρχου Δήμου Θεσσαλονίκης, κυρίου Τζέκου Θεόδωρου

Δηλώνουμε έμπρακτα την υποστήριξη μας σε πρωτοβουλίες και δράσεις για την εξάλειψη των έμφυλων διακρίσεων σε όλους τους τομείς της κοινωνικής και οικονομικής ζωής του τόπου μας. Είμαστε περήφανοι που ο δήμος Θεσσαλονίκης για πρώτη φορά προχωρά στην ανάπτυξη ενός Σχεδίου Δράσης για την Ισότητα των Φύλων, παράλληλα με την Επιτροπή Ισότητας Φύλων, δίνοντας ώθηση στο δικαίωμα των ίσων ευκαιριών για όλους. Ένα όραμα για μια κοινωνία χωρίς διακρίσεις, μια καλύτερη κοινωνία για εμάς και τα παιδιά μας.

Χαιρετισμός Προέδρου Δημοτικής Επιτροπής Ισότητας των Φύλων και Αντιδημάρχου Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Παιδείας & Ισότητας, κυρίας Καραγιάννη Μορφούλας

Με μεγάλη χαρά ανακοινώνουμε το πρώτο πιλοτικό Σχέδιο Δράσης της Δημοτικής Επιτροπής Ισότητας του Δήμου Θεσσαλονίκης. Μια σημαντική πρωτοβουλία που στοχεύει στην ενίσχυση μιας σύγχρονης, δίκαιης και ανθρωποκεντρικής αντιμετώπισης όλων των δημοτών ανεξαρτήτως φύλου. Η Ισότητα των φύλων είναι ανθρώπινο δικαίωμα και αποτελεί βασικό συστατικό για την οικοδόμηση μιας υγιούς κοινωνίας.

Υιοθετούμε στο συνολικό μας σχέδιο στόχους και δράσεις που εκτείνονται σε πέντε βασικούς άξονες,

Τοπικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων στον Δήμο Θεσσαλονίκης

έτσι ώστε να αναγνωριστούν με ειλικρίνεια και ενσυναίσθηση τα τεράστια εμπόδια που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες: τις δομικές αδικίες, την περιθωριοποίηση και τη βία, τις διαδοχικές κρίσεις που πλήττουν πρώτα και χειρότερα αυτές, την στέρηση της προσωπικής τους αυτονομίας και των δικαιωμάτων πάνω στο σώμα και τη ζωή τους.

Δράσεις για την ενίσχυση της προστασίας από τη σεξουαλική εκμετάλλευση και κακοποίηση. Δράσεις για την επιτάχυνση της πλήρους συμμετοχής και ηγεσίας των γυναικών σε όλους τους παραγωγικούς και διοικητικούς τομείς. Για να πάψει η κοινωνία να είναι ανδροκεντρική, πατριαρχική, άνιση και άδικη. Δράσεις για να δημιουργήσουμε ένα εργασιακό περιβάλλον ίσων ευκαιριών, χωρίς αθέμιτα πλεονεκτήματα.

Ας μετατρέψουμε εν κατακλείδι την σχετική αναφορά των Ηνωμένων Εθνών, από ευχολόγιο σε καθημερινό μας οδοδείκτη αντίληψης συμπεριφοράς και δράσης:

«Η ισότητα των φύλων δεν είναι θεμελιώδες δικαίωμα, αλλά απαραίτητο θεμέλιο για έναν ειρηνικό, ευημερούντα και βιώσιμο κόσμο»

Τοπικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων στον Δήμο Θεσσαλονίκης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή.....σελ.	1
Νομικό Υπόβαθρο.....σελ.	2
Ευρωπαϊκή Χάρτα Ισότητας των Φύλων.....σελ.	4
Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων.....σελ.	6
Δημοτικές Επιτροπές Ισότητας- Θεωρητικό Υπόβαθρο.....σελ.	8
Επιτροπή Ισότητας των Φύλων στον Δήμο Θεσσαλονίκης.....σελ.	8
Σχέδιο Δράσης για την ένταξη της Ισότητας των φύλων του Δήμου Θεσσαλονίκης 2024-2027 .....σελ.	10
Άξονες Προτεραιότητας-Μέτρα.....σελ.	11
Μελλοντική Πορεία – Δράσεις- Στόχοι.....σελ.	12
Προϋπολογισμός -Gender Budgeting- και Πηγές Χρηματοδότησης ....σελ.	20
Παρακολούθηση του Σχεδίου Δράσης.....σελ.	21
Επίλογος.....σελ.	22

Τοπικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων στον Δήμο Θεσσαλονίκης

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύμφωνα με το Άρθρο 4, παράγραφος 2 του Ελληνικού Συντάγματος: «Οι Έλληνες και οι Ελληνίδες έχουν ίσα δικαιώματα και υποχρεώσεις.» και με βάση το Άρθρο 116, παράγραφος 2: «Δεν αποτελεί διάκριση λόγω φύλου η λήψη θετικών μέτρων για την προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών. Το κράτος μεριμνά για την άρση των ανισοτήτων που υφίστανται στην πράξη, ιδίως σε βάρος των γυναικών.» Η Ισότητα μεταξύ των φύλων βρίσκεται επίσης στον πυρήνα των Αρχών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, γεγονός που αποτυπώνεται σαφώς στο νομικό και πολιτικό της πλαίσιο. Χαρακτηριστικά αναφέρεται η Στρατηγική Δέσμευση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Ισότητα των Φύλων 2020-2025 (European Commission's Strategic Engagement for Gender Equality 2020-2025) και το Κοινό Σχέδιο για την Ισότητα των Φύλων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικών Σχέσεων (Joint EC/EEAS Gender Action Plan) . Παράλληλα, σε επίπεδο Διεθνών Οργανισμών, η Ισότητα των Φύλων βρίσκεται στο επίκεντρο της Ατζέντας για την Βιώσιμη Ανάπτυξη ενώ συνδέεται στενά και με τους 17 Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Παρά τους μακροχρόνιους αγώνες για την ισότητα των φύλων, οι ειδήσεις που απασχόλησαν τη χώρα μας, ιδίως τον τελευταίο καιρό, καταδεικνύουν ότι έχουμε πολύ δρόμο ακόμη να διανύσουμε για να μπορούμε να χαρακτηρίσουμε την ελληνική κοινωνία ως μια κοινωνία που σέβεται τα ανθρώπινα δικαιώματα και αναδεικνύει την ισότητα των φύλων.

Παρατηρείται έντονη δραστηριότητα, σε παγκόσμιο επίπεδο, για τη θέσπιση πολιτικών για την προστασία και προάσπιση της ισότητας των φύλων, κάτι το οποίο ξεκίνησε από τον περασμένο αιώνα και συνεχίζεται μέχρι και σήμερα.

Ο Δήμος Θεσσαλονίκης αναγνωρίζει το σπουδαίο ρόλο που διαδραματίζει η Τοπική Αυτοδιοίκηση στην ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου στην αναπτυξιακή στρατηγική του τόπου. Σε αυτό το πλαίσιο, ο Δήμος Θεσσαλονίκης ανέλαβε δημόσια

Τοπικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων στον Δήμο Θεσσαλονίκης

δέσμευση υποστηρίζοντας την αρχή της ισότητας των φύλων συντάσσοντας το παρόν Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων.

Νομικό Υπόβαθρο

Η προώθηση της ισότητας των φύλων απαιτεί όχι μόνο οι εθνικοί φορείς, αλλά και οι τοπικοί, να σχεδιάσουν πολιτικές και να λαμβάνουν μέτρα που στοχεύουν στην καταπολέμηση των έμφυλων ανισοτήτων και στην προώθηση της ισόρροπης συμμετοχής και αντιπροσώπευσης αντρών και γυναικών σε όλα τα κέντρα και όργανα λήψης αποφάσεων. Ήδη σύμφωνα με το άρθρο 75 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (Ν. 3463/2006), οι Δήμοι είναι αρμόδιοι για την εφαρμογή πολιτικών και τη συμμετοχή σε δράσεις και προγράμματα, που στοχεύουν στη μέριμνα, υποστήριξη και φροντίδα ευπαθών κοινωνικών ομάδων. Οι στόχοι αυτοί επιτυγχάνονται με την παροχή υπηρεσιών υγείας και την προαγωγή της ψυχικής υγείας, υποστήριξης και αποκατάστασης ατόμων με αναπηρία, κέντρων ψυχικής υγείας, συμβουλευτικής στήριξης των θυμάτων ενδοοικογενειακής βίας και βίας κατά των συνοικούντων προσώπων και κέντρων πρόληψης κατά εξαρτησιογόνων ουσιών, που αποτελεί άλλωστε βασικό στόχο της Γενικής Γραμματείας Ισότητας των Φύλων. Ο Ν. 4604/2019 (ΦΕΚ Α' 50) για την «Προώθηση της ουσιαστικής ισότητας των φύλων, πρόληψη και καταπολέμηση της έμφυλης βίας – Ρυθμίσεις για την απονομή Ιθαγένειας – Διατάξεις σχετικές με τις εκλογές στην Τοπική Αυτοδιοίκηση – Λοιπές Διατάξεις» και η κύρωση της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Πρόληψη και την Καταπολέμηση της Βίας κατά των γυναικών και της Ενδοοικογενειακής Βίας με το Ν. 4431/2018 (ΦΕΚ Α' 62) έθεσαν το πρώτο πλαίσιο προς την κατεύθυνση της ουσιαστικής ισότητας των φύλων και την ανάδειξή της σε μία οριζόντια πολιτική που μπορεί και πρέπει να εφαρμοστεί στην πράξη. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το Ν. 4604/2019, ο εθνικός μηχανισμός για την ισότητα των φύλων περιλαμβάνει το σύνολο των υπηρεσιών και φορέων, οι οποίοι είναι αρμόδιοι σε επίπεδο κεντρικό, περιφερειακό και τοπικό, για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση πολιτικών, μέτρων και δράσεων, για την προώθηση της ισότητας των φύλων και την ίση μεταχείριση ανδρών και γυναικών, καθώς και για

Τοπικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων στον Δήμο Θεσσαλονίκης

την παρακολούθηση και αντιμετώπιση των διακρίσεων λόγω φύλου, ταυτότητας φύλου και σεξουαλικού προσανατολισμού.

Σε κεντρικό επίπεδο, ο εθνικός μηχανισμός περιλαμβάνει:

- ◇ Τη Γενική Γραμματεία Δημογραφικής και Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων (Γ.Γ.Δ.Ο.Π.Ι.Φ.) του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.
- ◇ Το Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας (Κ.Ε.Θ.Ι.), το οποίο είναι νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) και λειτουργεί υπό την εποπτεία της Γραμματείας Δημογραφικής και Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων.
- ◇ Το Εθνικό Συμβούλιο Ισότητας των Φύλων (Ε.Σ.Ι.Φ.) το οποίο αποτελεί συλλογικό συμβουλευτικό γνωμοδοτικό όργανο και υπάγεται επίσης στην Γενική Γραμματεία Δημογραφικής και Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων.
- ◇ Τις υπηρεσιακές μονάδες των Υπουργείων για την Ισότητα των Φύλων.
- ◇ Τον Συνήγορο του Πολίτη (Τομέας Ίσης Μεταχείρισης) .

Σε περιφερειακό επίπεδο, ο μηχανισμός περιλαμβάνει:

- ◇ Τις Περιφερειακές Επιτροπές Ισότητας των Περιφερειών.
- ◇ Το αυτοτελές Γραφείο Ισότητας σε κάθε περιφέρεια.
- ◇ Τον Τομέα Ισότητας της Ένωσης Περιφερειών.
- ◇ Το Γραφείο Ισότητας των Φύλων της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδας (ΕΝ.ΠΕ.), σύμφωνα με την παρ. 9 του άρθρου 282 του Ν. 3852/2010.

Σε τοπικό επίπεδο, ο μηχανισμός περιλαμβάνει:

- ◇ Τις υπηρεσιακές μονάδες άσκησης κοινωνικής πολιτικής και πολιτικών ισότητας των φύλων, σύμφωνα με το άρθρο 97 του Ν. 3852/2010.
- ◇ Τις Δημοτικές Επιτροπές Ισότητας.

Τοπικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων στον Δήμο Θεσσαλονίκης

- ◇ Την Επιτροπή Ισότητας της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας.
- ◇ Το Γραφείο Ισότητας της Κεντρικής Ένωσης των Δήμων Ελλάδας, σύμφωνα με την παρ. 9 του άρθρου 282 του Ν.3852/2010. Συμπληρωματικά, στο Ν. 4837/2021 (ΦΕΚ Α' 178) περιλαμβάνεται το πρόγραμμα «Νταντάδες της Γειτονιάς», που εμπίπτει στον άξονα δράσεων υπέρ της συμφιλίωσης οικογενειακής, επαγγελματικής και προσωπικής ζωής, ο οποίος αποτελεί έναν από τους βασικούς στόχους της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για την ισότητα, για τα επόμενα χρόνια.

Ευρωπαϊκή Χάρτα Ισότητας των Φύλων

Η Ευρωπαϊκή Χάρτα για την Ισότητα των Φύλων στις Τοπικές Κοινωνίες εκπονήθηκε από το Συμβούλιο των Δήμων και των Περιφερειών της Ευρώπης (CEMR) με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, μέσω του 5ου Κοινοτικού Προγράμματος Δράσης για την Ισότητα των Φύλων. Έχοντας ως αφετηρία την πεποίθηση ότι η ισότητα των φύλων είναι θεμελιώδες καθολικό δικαίωμα και δείκτης της δημοκρατικότητας μιας κοινωνίας και αναγνωρίζοντας ότι α) παρά τα θετικά βήματα που έχουν επιτευχθεί η ισότητα των φύλων δεν αποτελεί ακόμη πραγματικότητα στην καθημερινή ζωή και β) οι περιφερειακές και τοπικές αρχές, ως βαθμίδες διακυβέρνησης που βρίσκονται εγγύτερα στον λαό, συνιστούν το καταλληλότερο πεδίο για την καταπολέμηση των ανισοτήτων και τη δημιουργία μιας ουσιαστικά ισόνομης κοινωνίας, η Ευρωπαϊκή Χάρτα έχει ως στόχο την ανάληψη δέσμευσης από τις Περιφέρειες και τους Δήμους για την ένταξη της διάστασης του φύλου στις πολιτικές τους.

Στο κείμενο της Χάρτας, για τη σύνταξη του οποίου συνεργάστηκαν φορείς από διάφορες χώρες, η ευρύτητα και η πολυμορφία των εμπειριών και των προσεγγίσεων της αρχής της ισότητας των φύλων στα ευρωπαϊκά κράτη αξιοποιείται παρέχοντας ένα πλαίσιο συγκεκριμένων δράσεων οι οποίες εκτείνονται σε όλα τα πεδία αρμοδιοτήτων της περιφερειακής και τοπικής αυτοδιοίκησης.

Τοπικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων στον Δήμο Θεσσαλονίκης

Συγκεκριμένα περιλαμβάνονται 30 άρθρα στα οποία λαμβάνονται υπόψη οι πολλαπλοί ρόλοι των αυτοδιοικητικών φορέων ως: ασκούντων πολιτική εξουσία, εργοδοτών, αντιπροσώπων υπηρεσιών, παρόχων υπηρεσιών, υπευθύνων σχεδιασμού και κανονιστικών παραγόντων. Βασικές αρχές της Ευρωπαϊκής Χάρτας για την Ισότητα των Φύλων στις Τοπικές Κοινωνίες, η οποία εμπνεύστηκε, μεταξύ άλλων, από τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την Εξάλειψη των Διακρίσεων κατά των γυναικών του 1981, είναι οι εξής:

1. Η ισότητα των φύλων συνιστά θεμελιώδες δικαίωμα.
2. Για τη διασφάλιση της ισότητας των φύλων πρέπει να αντιμετωπίζεται το φαινόμενο των πολλαπλών διακρίσεων και αποκλεισμών.
3. Η ισόρροπη συμμετοχή ανδρών και γυναικών στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για μία δημοκρατική κοινωνία.
4. Η εξάλειψη έμφυλων στερεοτύπων είναι αποφασιστικής σημασίας για την επίτευξη της Ισότητας των Φύλων.
5. Η ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου σε όλες τις δραστηριότητες της τοπικής και περιφερειακής διακυβέρνησης είναι απαραίτητη για την προώθηση της ισότητας των φύλων.
6. Κατάλληλα υποστηριζόμενα σχέδια και προγράμματα δράσεων αποτελούν απαραίτητα εργαλεία για την προώθηση της Ισότητας των Φύλων.

Τοπικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων στον Δήμο Θεσσαλονίκης

Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων

Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων 2021-2025, το οποίο παρουσιάστηκε από τη Γενική Γραμματεία Δημογραφικής και Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων (Γ.Γ.Δ.Ο.Π.Ι.Φ.), αναφερόταν στην προώθηση της ουσιαστικής ισότητας των φύλων στην κοινωνική, οικονομική, πολιτική και πολιτισμική ζωή. Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης σχεδιάστηκε σε μια περίοδο που έχει στιγματιστεί από τις επιπτώσεις που επέφερε η πανδημία του κορωνοϊού COVID – 19 στη χώρα μας αλλά και σε όλες τις χώρες της Ευρώπης. Παρά την άμεση ανταπόκριση της πολιτείας για την αντιμετώπιση και καταπολέμηση της διασποράς του ιού, είναι φανερό ότι το περιβάλλον γύρω μας αλλάζει και σε αυτό το συνεχώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον οφείλουμε να σχεδιάσουμε μια συνεκτική και ουσιαστική πολιτική, προκειμένου να εξασφαλίσουμε συνθήκες σταθερότητας και ανάπτυξης για όλες και όλους. Οι πρωτόγνωρες συνθήκες που βιώσαμε έκαναν εντονότερη την ανάγκη για την επίτευξη της ουσιαστικής ισότητας των φύλων και την ανάδειξή της σε μια οριζόντια πολιτική που μπορεί και πρέπει να εφαρμοστεί στην πράξη. Ο ν. 4604/2019 (Α' 50) για την «Προώθηση της ουσιαστικής ισότητας των φύλων, πρόληψη και καταπολέμηση της έμφυλης βίας-Ρυθμίσεις για την απονομή Ιθαγένειας - Διατάξεις σχετικές με τις εκλογές στην Τοπική Αυτοδιοίκηση -Λοιπές διατάξεις» και η κύρωση της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Πρόληψη και την Καταπολέμηση της Βίας κατά των γυναικών και της Ενδοοικογενειακής Βίας με τον ν. 4431/2018 (Α' 62) έθεσαν το πρώτο πλαίσιο προς αυτήν την κατεύθυνση. Η δημιουργία του νομοθετικού πλαισίου, ωστόσο, δεν αρκεί για την παραγωγή των επιθυμητών αποτελεσμάτων. Απαιτείται συντονισμένη προσπάθεια από όλους τους εμπλεκόμενους 9 φορείς, όπως άλλωστε προβλέπεται στο άρθρο 10 του ν.4604/2019, για την ενσωμάτωση της διάστασης της ισότητας των φύλων στις δημόσιες πολιτικές, προκειμένου να αναπτυχθούν έργα και δράσεις με σκοπό την επίτευξη της ουσιαστικής ισότητας και κατ' επέκταση τη βελτίωση της επίδοσης της χώρας μας στον ετήσιο Δείκτη Ισότητας των Φύλων του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου για την Ισότητα των Φύλων (EIGE). Η Ελλάδα κατατάσσεται στην τελευταία θέση της ΕΕ

Τοπικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων στον Δήμο Θεσσαλονίκης

ως προς τον Δείκτη Ισότητας των Φύλων για το 2020 με στοιχεία του 2018, παραμένοντας στην ίδια θέση από το 2010, παρόλη τη μικρή βελτίωση του δείκτη σε σχέση με το 2010 και με το 2017. Οι καλύτερες σχετικές επιδόσεις της χώρας μας, καταγράφονται στους τομείς της υγείας και των οικονομικών, ενώ οι επιδόσεις άρα και το μεγαλύτερο περιθώριο για βελτίωση καταγράφονται στους τομείς της ισχύος και της εκπροσώπησης, του χρόνου για φροντίδα και δραστηριότητες και της εργασίας. Εξακολουθούν, λοιπόν, να υφίστανται σημαντικές ανάγκες για την εξειδίκευση της εφαρμογής των ν.4531/2018 και ν.4604/2019 και την ενσωμάτωση της οπτικής του φύλου στις τομεακές πολιτικές αλλά και στο τοπικό επίπεδο, ενώ οι στερεοτυπικές αντιλήψεις και ανισότητες συνεχίζουν να είναι υπαρκτές και να διαχέονται σε όλους τους τομείς της ζωής, όπως της πολιτικής, κοινωνικής, προσωπικής και επαγγελματικής. Ως προς τη θεματική της έμφυλης και ενδοοικογενειακής βίας, το έτος 2020 αποτέλεσε το έτος έναρξης της εφαρμογής του ν. 4531/2018 με τον οποίο κυρώθηκε η «Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης», ενώ έπεται η αξιολόγηση της χώρας για την ορθή εφαρμογή της Σύμβασης από την εντεταλμένη Ανεξάρτητη Αρχή Εμπειρογνομόνων του Συμβουλίου της Ευρώπης (GREVIO), τον Σεπτέμβριο του 2021, με χρονικό ορίζοντα αξιολόγησης τους 3 μήνες. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι υπάρχει σημαντικό κενό στα σχετικά δεδομένα της βίας κατά των γυναικών, το οποίο αποκρύπτει την πραγματική έκταση της βίας. Παράλληλα, ο εγκλεισμός λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 είχε ως αποτέλεσμα οι γυναίκες που βρίσκονταν ήδη σε βίαιες σχέσεις να εκτεθούν στον κακοποιητή τους για μεγάλα χρονικά διαστήματα, θέτοντας τον εαυτό τους σε μεγαλύτερο κίνδυνο ενδοοικογενειακής βίας.

Τοπικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων στον Δήμο Θεσσαλονίκης

Δημοτικές Επιτροπές Ισότητας- Θεωρητικό Υπόβαθρο

Η Δ.ΕΠ.ΙΣ. είναι συμβουλευτικό όργανο προς το Δημοτικό Συμβούλιο με τις εξής αρμοδιότητες :

α) σε συνεργασία με την αρμόδια υπηρεσία του Δήμου, συμμετέχει και υποστηρίζει την ένταξη της ισότητας των φύλων στις πολιτικές του Δήμου, εισηγείται και συμμετέχει στην εκπόνηση σχεδίων δράσης για την ισότητα των φύλων σε τοπικό επίπεδο,

β) διατυπώνει προτάσεις και εισηγείται προς τα αρμόδια όργανα του Δήμου, τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για την προώθηση της ουσιαστικής ισότητας των φύλων σε όλους τους τομείς της οικονομικής, πολιτικής και κοινωνικής ζωής,

γ) συνεργάζεται με την Περιφερειακή Επιτροπή Ισότητας των Φύλων, τις αρμόδιες, κατά περίπτωση, υπηρεσιακές μονάδες του Δήμου και με δομές και συλλογικότητες που δραστηριοποιούνται στο πεδίο της προώθησης θεμάτων ισότητας των φύλων και δικαιωμάτων των γυναικών σε τοπικό επίπεδο, και

δ) συνεργάζεται με τις δομές του Δικτύου της Γ.Γ.Ι.Φ. για την πρόληψη και καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών, καθώς και με φορείς της κοινωνίας των πολιτών.

Επιτροπή Ισότητας των Φύλων στον Δήμο Θεσσαλονίκης

Με το άρθρο 6 του ν. 4604/2019 προστέθηκε, σε συνέχεια του άρθρου 70 του ν. 3852/2010, νέο άρθρο 70Α, βάσει του οποίου συστήνεται πλέον σε κάθε Δήμο «Δημοτική Επιτροπή Ισότητας» (ΔΕΠΙΣ), καθώς η σύστασή της σε όλους του Δήμους κρίνεται επιβεβλημένη. Το πρόγραμμα “Καλλικράτης” (Ν.3852/2010, ΦΕΚ 87Α) προέβλεπε την ενίσχυση των αρμοδιοτήτων των Δήμων σε θέματα πολιτικών ισότητας των φύλων. Η σύσταση μιας υπηρεσιακής μονάδας για τις πολιτικές ισότητας των φύλων σε επίπεδο Δήμου, επέτρεπε την ανάπτυξη των εκάστοτε δημοτικών πολιτικών και προγραμμάτων γύρω από ένα κομβικό σημείο, το οποίο μπορούσε να λειτουργεί ως πόλος συντονισμού, πληροφόρησης και ενημέρωσης

Τοπικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων στον Δήμο Θεσσαλονίκης

αφενός καλύπτοντας ευρύτερες περιοχές, προγράμματα, συναρμόδιους φορείς και γυναικείες οργανώσεις, και αφετέρου επιτρέποντας την αποτελεσματική διασύνδεση τους. Επίσης, προέβλεπε τη δυνατότητα συγκρότησης Δημοτικής Επιτροπής Ισότητας των Φύλων σε κάθε Δήμο (άρθρο 70).

Σήμερα, η Δημοτική Επιτροπή Ισότητας του Δήμου Θεσσαλονίκης συγκροτήθηκε με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Θεσσαλονίκης (αρ. 51/2024). Αποτελεί συμβουλευτικό προς το Δημοτικό Συμβούλιο όργανο σε θέματα ισότητας των φύλων και έχει τις εξής αρμοδιότητες:

α) Σε συνεργασία με την αρμόδια υπηρεσία του δήμου, συμμετέχει και υποστηρίζει την ένταξη της ισότητας των φύλων στις πολιτικές του δήμου, εισηγείται και συμμετέχει στην εκπόνηση σχεδίων δράσης για την ισότητα των φύλων σε τοπικό επίπεδο.

β) Διατυπώνει προτάσεις και εισηγείται προς τα αρμόδια όργανα του δήμου, τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για την προώθηση της ουσιαστικής ισότητας των φύλων σε όλους τους τομείς της οικονομικής, πολιτικής και κοινωνικής ζωής .

γ) Συνεργάζεται με την Περιφερειακή Επιτροπή Ισότητας των Φύλων, τις αρμόδιες, κατά περίπτωση, υπηρεσιακές μονάδες του δήμου και με δομές και συλλογικότητες που δραστηριοποιούνται στο πεδίο της προώθησης θεμάτων ισότητας των φύλων και δικαιωμάτων των γυναικών σε τοπικό επίπεδο .

δ) Συνεργάζεται με τις δομές του Δικτύου της ΓΠΦ για την πρόληψη και καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών, καθώς και με φορείς της κοινωνίας των πολιτών.

Η Δημοτική Επιτροπή Ισότητας συγκροτείται από τα παρακάτω μέλη:

1. Έναν (1) Αντιδήμαρχο ή εντεταλμένο ή Δημοτικό/ή Σύμβουλο ως Πρόεδρο, που ορίζεται από τον Δήμαρχο,

Τοπικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων στον Δήμο Θεσσαλονίκης

2. Έναν (1) Δημοτικό/ή Σύμβουλο των λοιπών Παρατάξεων του Δημοτικού Συμβουλίου,
3. Έναν (1) υπάλληλο της Κοινωνικής Υπηρεσίας ή της Υπηρεσιακής Μονάδας Κοινωνικής Πολιτικής και Πολιτικών Ισότητας των Φύλων του Δήμου, που ορίζεται από τον Δήμαρχο,
4. Έναν (1) εκπρόσωπο της Ένωσης Συλλόγων Γονέων του Δήμου,
5. Έναν (1) εκπρόσωπο τοπικού επαγγελματικού/εμπορικού συλλόγου ή συνεταιριστικής οργάνωσης.
6. Έναν (1) εκπρόσωπο τοπικού γυναικείου/φεμινιστικού συλλόγου/φεμινιστικής οργάνωσης ή μη κυβερνητικής οργάνωσης με δράση στα θέματα της ισότητας των φύλων.
7. Δύο (2) εμπειρογνώμονες δημότες με ισότιμη εκπροσώπηση των φύλων που ορίζονται από τον Δήμαρχο.

Σχέδιο Δράσης για την ένταξη της Ισότητας των φύλων του Δήμου Θεσσαλονίκης 2024-2027

Το παρόν Σχέδιο Δράσης για την Ένταξη της Ισότητας των δύο Φύλων καθορίζει τις προτεραιότητες, τις ενέργειες και τα μέσα που αναλαμβάνει ο Δήμος Θεσσαλονίκης για την περίοδο 2024-2025, προωθώντας την επίτευξη της πραγματικής ισότητας στην πράξη. Οι δεσμεύσεις που περιλαμβάνονται στην Ευρωπαϊκή Χάρτα και εξειδικεύονται στο παρόν Σχέδιο Δράσης, στοχεύουν στη βέλτιστη αξιοποίηση των δυνατοτήτων και των πόρων για την προώθηση της ισότητας των φύλων προς όφελος όλου του εύρους των ασκούμενων πολιτικών και των παρεχόμενων υπηρεσιών. Η στόχευση της επίτευξης της ουσιαστικής ισότητας έχει ως αφετηρία ότι η Ισότητα των Φύλων συνιστά θεμελιώδες δικαίωμα για όλους και όλες, καθώς και στοιχειώδη αξία για κάθε δημοκρατία. Με βάση τα παραπάνω διαμορφώνεται το Σχέδιο Δράσης για

Τοπικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων στον Δήμο Θεσσαλονίκης

την Ισότητα των Φύλων στον Δήμο Θεσσαλονίκης για την περίοδο 2024-2027 και οργανώνεται γύρω από τέσσερις (4) Άξονες Προτεραιότητας, ο καθένας εκ των οποίων επικεντρώνεται σε μια συγκεκριμένη θεματική διάσταση των πολιτικών ισότητας των φύλων. Η θεματική της πρόληψης και καταπολέμησης των στερεοτύπων και προκαταλήψεων ενσωματώνεται σε όλους τους άξονες καθώς οφείλει να λαμβάνεται υπόψη και να αναδεικνύεται σε όλες τις επιμέρους θεματικές πολιτικές και δράσεις.

Οι θεματικοί Άξονες Προτεραιότητας συνίστανται στους εξής:

Ο Άξονας Προτεραιότητας 1 «Πρόληψη και καταπολέμηση έμφυλης και ενδοοικογενειακής βίας» επικεντρώνεται σε μέτρα για την προστασία των γυναικών από την άσκηση κάθε μορφής βίας, την επιμόρφωση και κατάρτιση των στελεχών των αρμόδιων τοπικών αρχών, την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των εμπλεκόμενων μερών και του κοινού και διέπεται από τις αρχές και τις κατευθύνσεις της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης.

Ο Άξονας Προτεραιότητας 2: «Ισότιμη συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας» σχετίζεται με την μείωση του χάσματος των ανισοτήτων στον τομέα της εργασίας όσον αφορά την απασχόληση και τον επαγγελματικό διαχωρισμό, τις αμοιβές και τις διακρίσεις λόγω της μητρότητας και της φροντίδας των παιδιών με παρεμβάσεις που ξεκινούν από την εκπαίδευση και επεκτείνονται στην κατάρτιση, την επιμόρφωση και τη δια βίου μάθηση αλλά και σε δράσεις με στόχο την εναρμόνιση της επαγγελματικής και της προσωπικής και οικογενειακής ζωής.

Ο Άξονας Προτεραιότητας 3 «Ισότιμη συμμετοχή γυναικών σε θέσεις λήψης αποφάσεων/ ηγετικούς ρόλους» επικεντρώνεται στην ενίσχυση της παρουσίας των γυναικών σε θέσεις εξουσίας και της εκπροσώπησης στην πολιτική και κοινωνική ζωή, στην εντονότερη συμμετοχή τους στα κοινά και την ενδυνάμωση των κοριτσιών μέσα από την εκπαίδευση και την ενημέρωση και την ανάδειξη προτύπων

Τοπικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων στον Δήμο Θεσσαλονίκης

επιτυχημένων γυναικών από έχουν αναπτύξει δραστηριότητα και έχουν διακριθεί σε όλους τους τομείς.

Ο Άξονας Προτεραιότητας 4: « Ενσωμάτωση διάστασης φύλου σε τομεακές πολιτικές» αφορά την ενσωμάτωση της οπτικής του φύλου σε όλες τις διαστάσεις των τομεακών πολιτικών, όπου απαιτείται στενή συνεργασία με όλες τις υπηρεσίες της τοπικής αυτοδιοίκησης και συναρμόδιους δημόσιους φορείς. Μέσω αυτού του άξονα, γίνεται προσπάθεια για την προώθηση της ισότητας των φύλων στους προϋπολογισμούς και τον σχεδιασμό πολιτικών, σε ειδικές ευάλωτες κοινωνικές ομάδες και πληθυσμούς, στους τομείς της εκπαίδευσης, της υγείας, του αθλητισμού, του πολιτισμού, των ΜΜΕ.

Τέλος, ο Άξονας Προτεραιότητας 4 περιλαμβάνει την ενίσχυση της παραγωγής στατιστικών στοιχείων και ερευνών υπό το πρίσμα του φύλου για την υποστήριξη της παρακολούθησης, του σχεδιασμού και της εξειδίκευσης δράσεων προώθησης της ισότητας των φύλων.

Μελλοντική Πορεία – Δράσεις- Στόχοι

Κάθε άξονας εξειδικεύεται περαιτέρω σε Μέτρα και Γενικούς Στόχους, οι οποίοι θα υλοποιηθούν στην πράξη μέσα από μια σειρά δράσεων με χρονική οριοθέτηση, συγκεκριμένες ομάδες στόχους και προσδιορισμό των εμπλεκόμενων μερών και των συνεργασιών που αναπτύσσονται κατά την υλοποίηση.

Στον Άξονα Προτεραιότητας 1 **«Πρόληψη και καταπολέμηση έμφυλης και ενδοοικογενειακής βίας»:**

ΜΕΤΡΑ

- Υπογραφή Μνημονίου συνεργασίας μεταξύ του Δήμου Θεσσαλονίκης και της Αστυνομικής Διεύθυνσης Θεσσαλονίκης για την παροχή υπηρεσιών ασφάλειας και αρωγής σε γυναίκες θύματα έμφυλης και ενδοοικογενειακής βίας. Προτείνεται η συνεργασία των δύο μερών και η ανάπτυξη σειράς δράσεων

Τοπικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων στον Δήμο Θεσσαλονίκης

ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των πολιτών για το σοβαρό κοινωνικό φαινόμενο της βίας με στόχο την πρόληψη της βίας και την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των περιστατικών που καταγράφονται

- Καμπάνια ενημέρωσης σε συνεργασία με το Κέντρο Κοινότητας του Δήμου Θεσσαλονίκης για την ύπαρξη του Συμβουλευτικού Κέντρου Γυναικών Δήμου Θεσσαλονίκης. Στόχος είναι η ευρεία διάδοση της πληροφορίας για την ύπαρξη και λειτουργία του Συμβουλευτικού Κέντρου Γυναικών στην πόλη της Θεσσαλονίκης καθώς και τα τηλέφωνα στα οποία μπορεί να απευθύνεται οποιαδήποτε γυναίκα αντιμετωπίζει προβλήματα βίας ή κοινωνικών διακρίσεων και χρειάζεται υποστήριξη. Προτείνεται η τοποθέτηση ενημερωτικών αυτοκόλλητων, όπου θα περιέχονται πληροφορίες σχετικά σε όσα αναφέρονται παραπάνω, σε χώρους που είναι προσβάσιμοι από γυναίκες. Προτείνεται η συνεργασία με τις τοπικές επιχειρήσεις εστίασης ώστε να τοποθετηθούν τα αυτοκόλλητα σε γυναικείες τουαλέτες εστιατορίων, ταβερνών, καφετεριών, μπαρ, κ.τ.λ.. Επιπλέον, σε συνεργασία με τον Εμπορικό Σύλλογο Θεσσαλονίκης μπορούν να τοποθετηθούν αυτοκόλλητα σε γυναικεία δοκιμαστήρια ρούχων. Σε συνεργασία με τον Ιατρικό και τον Οδοντιατρικό Σύλλογο να τοποθετηθούν τα αυτοκόλλητα σε τουαλέτες των ιατρείων και οδοντιατρείων. Μπορούν να χρησιμοποιηθούν αντίστοιχα σε δημόσιες υπηρεσίες, στην Αστυνομία, στα σχολεία, και εν γένει σε όσες υπηρεσίες εξυπηρετούν κοινό. Το περιεχόμενο του αυτοκόλλητου θα επιμεληθεί το Κέντρο Κοινότητας του Δήμου. Το αυτοκόλλητο μπορεί να σχεδιαστεί από γραφίστρια του Δήμου.
- Υλοποίηση εκστρατείας ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης σχετικά με την βία κατά των γυναικών και την ενδοοικογενειακή βία σε ομάδες στόχους, όπως μαθητές και μαθήτριες, γυναίκες τρίτης ηλικίας, Ρομά, ΑμεΑ, προσφύγισσες κα, σε συνεργασία με το Κέντρο Κοινότητας Δήμου Θεσσαλονίκης.
- Δημιουργία σειράς βίντεο διάρκειας λίγων λεπτών (3'-5') που θα πραγματεύονται θέματα που αφορούν στις διάφορες μορφές βίας κατά των

Τοπικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων στον Δήμο Θεσσαλονίκης

γυναικών, περιλαμβανομένων νέων μορφών βίας οι οποίες δεν είναι ακόμη ευρέως γνωστές και αναγνωρίσιμες (stalking, σεξουαλική εκβίαση, εκδικητική πορνογραφία κ), και διαφόρων παραμέτρων που επηρεάζονται από πατριαρχικές αντιλήψεις και επιδρούν με τη σειρά τους σε εκδηλούμενες συμπεριφορές. Στόχος είναι να φτάσει η πληροφορία στο κοινό που κάνει ευρεία χρήση των social media και επιλέγει το διαδίκτυο για να ενημερώνεται. Το περιεχόμενο των βίντεο και το τελικό αποτέλεσμα θα επιμελείται το Κέντρο Κοινότητας Δήμου Θεσσαλονίκης. Για τη διάδοση των βίντεο θα εμπλακεί και το γραφείο τύπου του Δήμου και θα χρησιμοποιηθούν τα όποια μέσα είναι διαθέσιμα π.χ. ανάρτηση στην ιστοσελίδα του Δήμου, στο Facebook του Δήμου κ.τ.λ.

- Επιδίωξη υπογραφής πρωτοκόλλου συνεργασίας με το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Κ.Δ.Δ.Α.), για την υλοποίηση Επιμορφωτικών Προγραμμάτων για αιρετές/ούς και εργαζόμενες/ους του Δήμου Θεσσαλονίκης, στις θεματικές της βίας κατά των γυναικών και της σεξουαλικής παρενόχλησης στο χώρο εργασίας.
- Μαθήματα αυτοπροστασίας σε δημότισσες και τεχνικών αντιμετώπισης πιθανών επιθέσεων
- Καθιέρωση ετήσιας εκδήλωσης κατά την Παγκόσμια Ημέρα για την εξάλειψη της βίας κατά των Γυναικών
- Συμμετοχή στη Διεθνή Ημέρα της Γυναίκας
- προβολή μαγνητοσκοπημένων ταινιών ολιγόλεπτης διάρκειας συσχετιζόμενες με μορφές βίας οι οποίες έχουν αναδυθεί από σύγχρονα κοινωνικά φαινόμενα (σεξουαλική εκβίαση, εκδικητική πορνογραφία, επίμονη μυστική παρακολούθηση θυμάτων –stalking). Ακόμη, προτείνεται η παρουσίαση προκαταλήψεων και στερεοτυπικών απόψεων προερχόμενες από το πατριαρχικό σύστημα που με την σειρά τους ωθούν στην εκδήλωση παραβατικών συμπεριφορών.

Τοπικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων στον Δήμο Θεσσαλονίκης

Στον Άξονα Προτεραιότητας 2: «**Ισότητα συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας**» :

ΜΕΤΡΑ

- Καμπάνιες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης για τις έμφυλες διακρίσεις στην απασχόληση.
- Συνεργασία της Διεύθυνσης Κοινωνικών Υπηρεσιών και του Τμήματος Παιδείας, Αθλητισμού και Πολιτισμού με τη Δευτεροβάθμια Διεύθυνση Εκπαίδευσης Θεσσαλονίκης για την οργάνωση ενημερωτικών δράσεων σε μαθητές και μαθήτριες των Γυμνασίων και Λυκείων με στόχο την καταπολέμηση των έμφυλων στερεοτύπων στην εκπαίδευση και κατ' επέκταση τον έμφυλο επαγγελματικό διαχωρισμό.
- Συνεργασία του Δήμου Θεσσαλονίκης με τον ΟΑΕΔ με στόχο την αποτελεσματικότερη σύζευξη προσφοράς και ζήτησης στην αγορά εργασίας για την ένταξη στην αγορά εργασίας των θυμάτων ενδοοικογενειακής και έμφυλης βίας και γυναικών θυμάτων κοινωνικών διακρίσεων (πχ γυναίκες ΑμεΑ, γυναίκες άνω των 55 ετών κ.λπ). Υλοποίηση προγραμμάτων κατάρτισης, πιστοποίησης, πρακτικής άσκησης και απασχόλησης ανέργων γυναικών με συνεργασία των δύο φορέων καθώς ο ΟΑΕΔ θα υλοποιήσει προγράμματα κατάρτισης και πιστοποίησης ανέργων γυναικών και ο Δήμος θα συνδράμει μέσω της διάθεσης θέσεων πρακτικής άσκησης και εγγυημένης απασχόλησης.
- Σε συνεργασία με το Εμπορικό Επιμελητήριο και τον ΟΑΕΔ διοργάνωση καμπάνιας ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης ευρύτερου κοινού και εργοδοτών για εξειδικευμένα θέματα που αφορούν την γυναίκα στην αγορά εργασίας (προγράμματα απασχόλησης γυναικών θυμάτων ενδοοικογενειακής βίας, προγράμματα επιχορήγησης γυναικείας επιχειρηματικότητας κα)

Τοπικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων στον Δήμο Θεσσαλονίκης

- Οργάνωση σεμιναρίων Reskilling, upskilling και ανάπτυξης ψηφιακών δεξιοτήτων σε γυναίκες που βρίσκονται εκτός αγοράς εργασίας από το ΚΔΒΜ
- Ορισμός χώρου θηλασμού, φροντίδας βρέφους και παιδιού σε κτίριο του Δήμου όπως αυτό προβλέπεται από το άρθρο 3 του Ν4316/2014 (ΦΕΚ 270/24-12-2014). Οι εργαζόμενες θηλάζουσες μητέρες μπορούν να αντλούν με έκθλιψη και να αποθηκεύουν το μητρικό γάλα κατά τη διάρκεια του ωραρίου εργασίας τους και εντός του χώρου που ορίζεται από το φορέα εργασίας τους και ο οποίος ονομάζεται χώρος θηλασμού στην Εργασία.
- Δημιουργική απασχόληση ηλικιωμένων γυναικών (Δ/ση Κοινωνικών Υπηρεσιών - ΚΑΠΗ)
- Ανάρτηση πλάνου περιγραφής στον ιστότοπο του Δήμου θεμάτων νομικής φύσης αναφορικά με εργασιακά δικαιώματα, άδειες (λοχείας, μητρότητας) , επιδόματα και συμβάσεις εργασίας, σε συνεργασία με το Κέντρο Κοινότητας του Δήμου Θεσσαλονίκης.
- Διοργάνωση ενημερωτικής εκστρατείας και ευαισθητοποίησης για τις έμφυλες διακρίσεις στην απασχόληση, σε συνεργασία με το Κέντρο Κοινότητας του Δήμου Θεσσαλονίκης.

Άξονας Προτεραιότητας 3 «Ισότητα συμμετοχή γυναικών σε θέσεις λήψης αποφάσεων/ ηγετικούς ρόλους» :

ΜΕΤΡΑ

- Καμπάνια για την ανάδειξη γυναικών σε θέσεις ευθύνης στην τοπική αυτοδιοίκηση και την ενθάρρυνση των γυναικών της τοπικής κοινωνίας να θέσουν υποψηφιότητα. Στόχος είναι η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση της κοινωνίας και των πολιτών, ιδιαίτερα των γυναικών, ως προς την ανάγκη της ίσης εκπροσώπησης των δύο φύλων στην πολιτική ζωή και τα κέντρα λήψης αποφάσεων.

Τοπικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων στον Δήμο Θεσσαλονίκης

- Παροχή υπηρεσιών συμβουλευτικής σε ομάδες γονέων με στόχο την εξάλειψη στερεότυπων και διακρίσεων μέσα στην οικογένεια. Οι ομάδες συμβουλευτικής μπορούν να οργανωθούν σε συνεργασία με το Κέντρο Κοινότητας και τις Σχολικές Επιτροπές του Δήμου Θεσσαλονίκης.
- Προγράμματα ενδυνάμωσης και ανάπτυξης δεξιοτήτων γυναικών για συμμετοχή στα κοινά από το ΚΔΒΜ Δήμου Θεσσαλονίκης.
- Παρακολούθηση από την Δημοτική Επιτροπή Ισότητας των Φύλων της πιστής εφαρμογής της ποσόστωσης φύλου κατά 40% τουλάχιστον στο συνολικό αριθμό των υποψηφίων δημοτικών συμβούλων των συνδυασμών ως θετικό και απαραίτητο εργαλείο για την ενίσχυση της συμμετοχής των γυναικών στη λήψη αποφάσεων και η ανάγκη του με στόχο το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα.
- ο Δημιουργία Λευκώματος Αιρετών Γυναικών στο Δήμο Θεσσαλονίκης και καταγραφή αυτών από την ίδρυση του Δήμου Θεσσαλονίκης - έως σήμερα μέσω ιστορικής έρευνας και αναζήτησης εγγράφων με καταγεγραμμένα τα μέλη των δημοτικών συμβουλίων Δήμου Θεσσαλονίκης σε βάθος χρόνου, σε συνεργασία με αρμόδιους υπάλληλους του Δήμου Θεσσαλονίκης. Απώτερος στόχος, ο εντοπισμός του αριθμού γυναικών που εκλέχθηκαν και η καταγραφή των αιρετών Γυναικών σε Μητρώο.
- Σύνταξη και έκδοση free press έντυπου υλικού με στόχο την ευαισθητοποίηση μεγάλης μερίδας του κοινού. Στο περιεχόμενο του θα περιλαμβάνονται : λήψεις συνεντεύξεων – μαρτυρίες προσώπων που έχουν υποστεί διακρίσεις σε διάφορους τομείς και αναφορές από αναγνωρίσιμα πρόσωπα του καλλιτεχνικού και πολιτιστικού χώρου.
- Συμμετοχή σε δίκτυα για την προώθηση της ισότητας των φύλων και την αλλαγή στερεοτύπων.

Τοπικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων στον Δήμο Θεσσαλονίκης

Άξονας Προτεραιότητας 4: «Ενσωμάτωση διάστασης φύλου σε τομεακές πολιτικές»

:

ΜΕΤΡΑ

- Ορισμός ξεχωριστής ενότητας στο διαδικτυακό τόπο του Δήμου Θεσσαλονίκης, όπου θα εμφανίζονται όλες οι δράσεις για την ισότητα, αλλά και τα τρέχοντα νέα από την υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης.
- Ιστοσελίδα Δήμου - εμπλουτισμός ενότητας για τις γυναίκες / ισότητα των φύλων
- Διοργάνωση σεμιναρίων εσωτερικής επιμόρφωσης υπαλλήλων για την ισότητα των φύλων.
- ο Χρήση μη σεξιστικής γλώσσας στα έγγραφα του Δήμου Θεσσαλονίκης. Προετοιμασία εκπαιδευτικού υλικού, σύμφωνα με τον Οδηγό χρήσης μη σεξιστικής γλώσσας στα δημόσια έγγραφα, της ΓΓΔΟΠΙΦ βάσει του οποίου θα επικαιροποιηθούν οι υπάρχοντες Κανονισμοί Λειτουργίας (οργανισμών, υπηρεσιών και οργάνων του Δήμου Θεσσαλονίκης) και θα προστεθεί σε όλους τους καινούργιους η διάσταση του φύλου και η μηδενική ανοχή στο σεξιστικό λόγο και στη σεξιστική παρενόχληση. Οργάνωση εκπαιδεύσεων ανά ομάδες εργαζομένων (σε επίπεδο τμήματος ή διεύθυνσης) των προϊσταμένων και των υπαλλήλων που συντάσσουν διοικητικά έγγραφα ή εκφράζουν γραπτώς το δημόσιο λόγο του Δήμου Θεσσαλονίκης (π.χ. social media).
- ο Διοργάνωση εκστρατειών ενημέρωσης για εξειδικευμένα ζητήματα που αφορούν την υγεία των γυναικών και προγραμμάτων πρόληψης και προαγωγής της υγείας από το ΚΕΠ Υγείας του Δήμου Θεσσαλονίκης.
- ο Διοργάνωση ειδικών προγραμμάτων άθλησης για γυναίκες από το Τμήμα Αθλητισμού του Δήμου με παράλληλη δυνατότητα φύλαξης και απασχόλησης των παιδιών των συμμετεχουσών.
- Δημιουργία ραφιών Ισότητας και Φύλου στην Δημοτική Βιβλιοθήκη Θεσσαλονίκης τα οποία θα συγκεντρώνουν ελληνικά και ξενόγλωσσα τεκμήρια

Τοπικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων στον Δήμο Θεσσαλονίκης

που αφορούν σε θέματα ισότητας των φύλων, γυναικείας ιστορίας και γυναικείου κινήματος.

- Διοργάνωση εκδηλώσεων σε συνεργασία με το Κέντρο Κοινότητας και γυναικείες οργανώσεις για την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού.
- Συγκρότηση θεραπευτικών ομάδων υπό την εποπτεία ψυχολόγου ή ψυχιάτρου, με στόχο συμβουλευτική και υποστηρικτική δράση, σε γυναίκες – αποδέκτες διακρίσεων και παραβατικών συμπεριφορών.
- Ένταξη του Δήμου Θεσσαλονίκης σε Ευρωπαϊκά Προγράμματα που αφορούν σε πολιτικές Ισότητας.
- Παροχή υπηρεσιών συμβουλευτικής σε ομάδες γονέων με στόχο την εξάλειψη στερεότυπων και διακρίσεων μέσα στην οικογένεια. Οι ομάδες συμβουλευτικής μπορούν να οργανωθούν σε συνεργασία με το Κέντρο Κοινότητας του Δήμου Θεσσαλονίκης.
- Υποβολή προτάσεων-τίτλων εργαστηρίων από το Κέντρο Κοινότητας Δήμου Θεσσαλονίκης. Ενδεικτικά θέματα εργαστηρίων:
  1. Εργαστήριο για την Σεξουαλική Παρενόχληση στον χώρο εργασίας
  2. Έμφυλα στερεότυπα στον χώρο εργασίας
  3. Ενδυνάμωση εργαζόμενων γυναικών και των πολλαπλών ρόλων τους
  4. Γυναίκα & εργασιακή ανέλιξη
  5. Ένας χώρος εργασίας χωρίς έμφυλες διακρίσεις
  6. Η «Αόρατη» εργασιακή κακοποίηση
  7. Εναρμόνιση εργασιακής & προσωπικής ζωής
- Διενέργεια πρωτογενούς έρευνας (ερωτηματολόγιο) στον Δήμο Θεσσαλονίκης για την καταγραφή δράσεων ισότητας και σύνταξη ετήσιων εκθέσεων για τις πολιτικές δράσεις για την ισότητα φύλων.

Τοπικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων στον Δήμο Θεσσαλονίκης

Προϋπολογισμός -Gender Budgeting- και Πηγές Χρηματοδότησης

Η κατάρτιση του προϋπολογισμού με την οπτική του φύλου (Gender Budgeting) δεν ταυτίζεται με την κατάρτιση χωριστών προϋπολογισμών για τις γυναίκες, αλλά έχει ως στόχο να διαμορφώσει και να επηρεάσει τον προϋπολογισμό του Δήμου Θεσσαλονίκης, ώστε να μην είναι ουδέτερος ως προς τη διάσταση του φύλου. Αυτό προϋποθέτει την κατανομή των πόρων βασιζόμενη στις ιδιαίτερες ανάγκες των γυναικών και των ανδρών και πρωτίστως την ανάδειξη ότι κάποιες δράσεις δεν γίνονται τυχαία αλλά έχουν συγκεκριμένο προσανατολισμό, λαμβάνοντας υπόψη τη διάσταση του φύλου. Το Σχέδιο Δράσης για την Ένταξη της Ισότητας των δύο Φύλων θα πρέπει να βρίσκεται σε άμεση συνάρτηση με το εγκεκριμένο Ετήσιο Σχέδιο Δράσης του Δήμου Θεσσαλονίκης για το έτος 2024. Κατ' επέκταση, οι εξειδικευμένες δράσεις του Σχεδίου Δράσης σχετίζονται άμεσα με το τρέχον Επιχειρησιακό Πρόγραμμα που έχει εκπονήσει ο Δήμος και παράλληλα εκφράζουν τη βούληση της Δημοτικής Αρχής προς την κατεύθυνση της διάθεσης πόρων προς όφελος της ισότητας, αλλά και το ύψος των διαθέσιμων πόρων προς αυτήν την κατεύθυνση. Σε κάθε περίπτωση, οι δράσεις που περιλαμβάνει είναι ενδεικτικές και επιδέχονται αναμόρφωσης και προσαρμογής, λαμβάνοντας υπόψη το μεταβατικό χαρακτήρα της περιόδου αναφοράς (προετοιμασία νέου Επιχειρησιακού Προγράμματος Δήμου Θεσσαλονίκης). Σε κάθε περίπτωση, το περιεχόμενο του Σχεδίου Δράσης θα πρέπει να ληφθεί υπόψη κατά το σχεδιασμό του νέου Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου Θεσσαλονίκης για την επόμενη περίοδο. Ως εκ τούτου ο Δήμος Θεσσαλονίκης θα εφαρμόσει συνδυαστικά μια σειρά εργαλείων που υποστηρίζουν την εξέταση του προϋπολογισμού με την οπτική του φύλου και αφορούν:

◊ την ποσόστωση των ανδρών και των γυναικών που ωφελούνται από συγκεκριμένους πόρους του προϋπολογισμού

Τοπικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων στον Δήμο Θεσσαλονίκης

♦ την επανεξέταση της κατανομής του προϋπολογισμού σε συγκεκριμένους τομείς (π.χ. δια βίου μάθηση, υγεία, κοινωνική πολιτική, απασχόληση) ΤΟΠΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΣΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ-ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

♦ τη διάθεση πόρων για εξειδικευμένες δράσεις που συμβάλλουν άμεσα στην ισότητα των φύλων και απευθύνονται στις εξειδικευμένες ανάγκες των γυναικών στην οριζόντια εφαρμογή της διάστασης του φύλου σε όλες τις φάσεις του σχεδιασμού, της παρακολούθησης και της αξιολόγησης του ετήσιου προϋπολογισμού

Το παρόν Σχέδιο Δράσης αξιοποιεί τα χρηματοδοτικά μέσα που έχει στη διάθεσή του ο Δήμος Θεσσαλονίκης από τα Διαρθρωτικά Ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΚΤ και ΕΤΠΑ), στο πλαίσιο της τρέχουσας και της νέας προγραμματικής περιόδου ΕΣΠΑ καθώς και τις επενδύσεις σε ίδιους πόρους με ανταποδοτικό όφελος προς τους δημότες / δημότισσες.

Η ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της κοινωνικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αναγνωρίζεται ως κρίσιμος παράγοντας για την οικονομική της ανάπτυξη και την κοινωνική της συνοχή. Οι πολιτικές ισότητας των φύλων αποτελούν προτεραιότητα στην αναπτυξιακή στρατηγική των Διαρθρωτικών Ταμείων της ΕΕ, με την προώθηση στοχευμένων μέτρων στήριξης των γυναικών και την οριζόντια ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου σε όλες τις τομεακές και περιφερειακές πολιτικές.

Παρακολούθηση του Σχεδίου Δράσης

Για την παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης του Σχεδίου Δράσης ορίζεται επιτροπή αποτελούμενη από τους/τις:

1. Πρόεδρο Δημοτικής Επιτροπής Ισότητας
2. Προϊστάμενο Τμήματος Κοινωνικής Προστασίας
3. Ειδικό/ή σε θέματα ισότητας των φύλων (gender expert)

Τοπικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων στον Δήμο Θεσσαλονίκης

4. Ορισμένο υπάλληλο του Τμήματος Κοινωνικής Προστασίας

Έργο της συγκεκριμένης επιτροπής είναι η διευκόλυνση υλοποίησης των προτεινόμενων δράσεων, η υποστήριξη των εμπλεκόμενων στελεχών, ο τελικός απολογισμός-αξιολόγηση της πορείας του Σχεδίου Δράσης και η κατάρτιση του επόμενου Σχεδίου.

Επίλογος

Ο Δήμος Θεσσαλονίκης μέσω της δημοτικής Επιτροπής Ισότητας και του Τμήματος Κοινωνικής Προστασίας μελετώντας τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του Δήμου, την πολυπολιτισμικότητα και τις ανάγκες του πληθυσμού, την οικονομική και συνολική κοινωνική διαστρωμάτωση, τις κτιριακές υποδομές και τους αντίστοιχους οικονομικούς και υλικούς πόρους που απαιτούνται, προβαίνει στην κατάρτιση και εκπόνηση του Σχεδίου Ισότητας Φύλων. Αποτελεί επίσημο έγγραφο το οποίο έπειτα από παρουσίαση και ψήφιση από το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Θεσσαλονίκης, θα αναρτηθεί στην επίσημη ιστοσελίδα του Δήμου. Καταδεικνύει άμεση δέσμευση για την ισότητα των φύλων, θέτει σαφείς στόχους και λεπτομερείς ενέργειες για την υλοποίησή τους.